

OBSAH

1	Úvod (J. Betka)	19
1.1	Spánková medicína.....	19
1.2	Historie a současnost léčby chrápání a obstrukční spánkové apnoe.....	20
I.	KLASIFIKACE PORUCH DÝCHÁNÍ VE SPÁNKU	
2	Klasifikace a epidemiologie poruch dýchání ve spánku	
	(M. Ondrová, J. Kubíčková, J. Betka)	24
2.1	Rozdělení poruch dýchání ve spánku.....	24
2.2	Definice základních pojmu spánkové medicíny	25
2.3	Epidemiologie.....	27
II.	ANATOMIE, FYZIOLOGIE A PATOFYZIOLOGIE	
3	Anatomie horních cest dýchacích	
	(J. Kubíčková, V. Chrobok, P. Komínek)	32
3.1	Anatomie dutiny nosní a vedlejších dutin nosních	32
3.2	Anatomie hltanu	34
3.3	Anatomie hrtanu	41
3.4	Anatomie horní a dolní čelisti	44
4	Patofyziologie OSA a ronchopatie	
	(J. Kubíčková, P. Matoušek, P. Komínek).....	45
4.1	Teorie vzniku obstrukce dýchacích cest u OSA.....	46
4.2	Rizikové faktory vzniku OSA	47
4.3	Patofyziologie obstrukčních apnoí	50
5	Vliv poruch spánku na ostatní tělesné systémy a nemoci	
	(O. Ludka, J. Lněnička, S. Maléřová)	52
5.1	OSA a kardiovaskulární onemocnění.....	53
5.2	OSA a cévní mozková příhoda.....	55
5.3	OSA a plicní onemocnění.....	56
5.4	OSA a diabetes mellitus	57
5.5	OSA a metabolický syndrom.....	58
5.6	OSA a gastroezofageální reflux.....	58
5.7	OSA a epilepsie	58
5.8	OSA a psychiatrické onemocnění	59

III. DIAGNOSTIKA

Úvod – diagnostika a mezioborová spolupráce.....	64
6 Symptomatologie OSA (J. Betka, S. Hrubá).....	66
6.1 Noční příznaky	67
6.2 Denní příznaky	68
7 Klinické vyšetření (J. Kubíčková, S. Hrubá, P. Matoušek, P. Komínek)....	70
7.1 Anamnéza	70
7.2 Fyzikální vyšetření	73
7.3 Další specializovaná vyšetření	78
7.4 Zobrazovací metody	78
8 Objektivizace a spánková monitorace (J. Lněnička, J. Kubíčková)	80
8.1 Screeningové metody	80
8.2 Limitovaná polygrafie	81
8.3 Polysomnografie	82
8.4 Hodnocení záznamu	84
9 Endoskopie v uměle navozeném spánku (J. Kubíčková, J. Betka)	87
9.1 Indikace a kontraindikace.....	87
9.2 Provedení	88
9.3 Komplikace.....	89
9.4 Hodnocení výsledků	89
9.5 Využití v praxi	91

IV. LÉČBA OBSTRUKČNÍ SPÁNKOVÉ APNOE

95

10 Obecné principy léčby OSA (J. Betka)	96
10.1 Základní léčebné přístupy	96
10.2 Jak hodnotit úspěšnost léčby OSA?	100
11 Konzervativní léčba (K. Šonka, J. Kubíčková, J. Štembírek)	103
11.1 Režimová a dietní opatření.....	103
11.2 Léčba přetlakem v dýchacích cestách	106
11.3 Mandibulární protrudor	113
12 Principy chirurgické léčby (J. Klozar)	117
12.1 Prostá ronchopatie	117
12.2 Obstrukční spánková apnoe.....	119

V. CHIRURGICKÁ LÉČBA – SPECIÁLNÍ ČÁST

13 Chirurgická léčba dutiny nosní a nosohltanu <i>(T. Pniak, J. Kubičková, S. Maléřová, P. Matoušek, P. Komínek)</i>	126
13.1 Obecné principy chirurgické léčby dutiny nosní a nosohltanu	126
13.2 Cíl nosní chirurgie v léčbě OSA a prosté ronchopatie	127
13.3 Septoplastika.....	128
13.4 Chirurgické ošetření dolních skořep nosních	130
13.5 Funkční endonazální endoskopická chirurgie	132
13.6 Adenotomie	132
14 Obecné principy chirurgické léčby velofaryngeální oblasti <i>(J. Betka, J. Klozar).....</i>	134
15 Minimálně invazivní chirurgie měkkého patra	138
<i>(J. Klozar, D. Slouka)</i>	138
15.1 Laserem asistovaná uvuloplastika	138
15.2 Kauterem asistovaná zpevňující operace patra	140
15.3 Radiofrekvenční termoablace měkkého patra	141
15.4 Patrové implantáty	142
16 Uvulopalatofaryngoplastika a její modifikace (J. Betka, D. Slouka)..	144
16.1 Základní uvulopalatofaryngoplastika	144
16.2 Uvulopalatální lalok	147
16.3 Expanzivní sfinkter-faryngoplastika	148
16.4 Z-palatofaryngoplastika.....	150
17 Tonzilektomie a tonsilotomie (M. Ondrová, P. Komínek)	152
17.1 Tonzilektomie	152
17.2 Tonsilotomie	154
18 Obecné principy chirurgické léčby retrolingvální oblasti <i>(J. Klozar, J. Kraus)</i>	156
19 Repoziční výkony v oblasti kořene jazyka (J. Klozar, J. Betka).....	159
19.1 Závěsy jazyka	159
19.2 Závěs jazylky.....	161
19.3 Antepozice úponu m. genioglossus	163

20	Výkony na jazykové tkáni (J. Kraus, J. Klozar, K. Sláma)	165
20.1	Radiofrekvenční termoablace kořene jazyka	165
20.2	Resekční výkony na kořeni jazyka.....	168
20.3	Robotická chirurgie kořene jazyka	171
21	Chirurgická léčba oblasti hrtanu (J. Klozar, K. Zeleník)	174
21.1	Obecné principy chirurgické léčby oblasti hrtanu	174
21.2	Epiglottopexa.....	175
21.3	Parciální epiglotektomie	176
22	Maxilo-mandibulární předsun (R. Foltán, J. Betka)	178
22.1	Indikace, princip a příprava operace	178
22.2	Operační postup.....	180
22.3	Efektivita léčby.....	182
23	Tracheostomie (J. Kubíčková, K. Zeleník)	184
23.1	Poruchy spánku a tracheostomie	184
23.2	Indikace k tracheostomii a její úspěšnost	185
24	Bariatrická léčba obezity u pacientů s OSA (M. Čierny)	186
24.1	Indikace, princip a příprava operace	187
24.2	Operační postupy	188
24.3	Komplikace výkonů	190
24.4	Efektivita léčby.....	191
25	Chyby a úskalí chirurgické léčby OSA a chrápání (J. Klozar)	193
25.1	Chyby v indikaci k výkonu	193
25.2	Chyby v provedení výkonu	194
26	Anesteziologické aspekty chirurgie OSA (O. Jor)	198
26.1	Předoperační anesteziologické vyšetření a příprava	198
26.2	Anesteziologický management v průběhu operace	201
26.3	Vyvedení z anestezie a časné pooperační období.....	201
27	Diagnostické a terapeutické aspekty OSA v dětském věku (M. Ondrová, V. Novák, P. Čelakovský)	203
27.1	Prevalence a etiologie OSA.....	203
27.2	Diagnostika.....	205
27.3	Možnosti léčby OSA u dětských pacientů	210
27.4	Chirurgická léčba.....	210
27.5	Komplikace chirurgické léčby, pooperační a rehabilitační péče.....	214

VI. OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE A PREVENCE

28	Ošetřovatelská péče o pacienta s OSA	
(<i>A. Pellant, J. Škvírnáková, J. Mezlik, M. Kotulek</i>)	222	
28.1 Ošetřovatelská péče ve specializovaných poradnách	222	
28.2 Ošetřovatelská péče ve spánkové laboratoři	223	
28.3 Ošetřovatelská péče o hospitalizované pacienty	224	
28.4 Pooperační komplikace a dlouhodobé obtíže nemocných z pohledu ošetřovatelství	226	
28.5 Nechirurgická léčba nemocných s OSA.....	226	
28.6 Ošetřovatelské diagnózy.....	228	

VII. ZÁVĚR

29	Současné trendy a další perspektivy (<i>J. Betka</i>)	232
29.1 Neurostimulace nervus hypoglossus	232	
29.2 Další operační metody	235	

30 Poučení pro praxi

(<i>J. Betka, J. Klozar, M. Ondrová, V. Chrobok, P. Komínek</i>)	237
30.1 Základní pojmy v léčbě poruch dýchání ve spánku.....	237
30.2 Patofyziologie OSA.....	238
30.3 Symptomatologie a klinické vyšetření	238
30.4 Obecné principy léčby	240
30.5 Konzervativní léčba	240
30.6 Chirurgická léčba chrápání a OSA.....	240
30.7 Chyby a úskalí chirurgické léčby chrápání a OSA	242

VIII. PŘÍLOHY

Slovniček základních pojmu (<i>D. Kalferštát</i>)	246
Slovniček jmen (<i>D. Kalferštát</i>)	254
Doporučená literatura	259
Seznam tabulek	260
Seznam obrazové dokumentace.....	261
Seznam zkratek	263
O autorech.....	265
Rejstřík	269